

Rep.Nr.

2008/374

ARBEIDSHOF TE BRUSSEL

ARREST

OPENBARE TERECHTZITTING VAN 16 FEBRUARI 2009.

5DE KAMER

Arbeidsongeval
Tegensprekelijk
Definitief

In de zaak :

N.V. AXA BELGIUM, met maatschappelijke zetel gevestigd te 1170 BRUSSEL, Vorstlaan 25.

Appellante, vertegenwoordigd door Mr S. PETEN, advocaat te Brussel.

Tegen :

J Jan, wonende te

Geïntimeerde, vertegenwoordigd door Mr FEJZULOVIC loco Mr K. TIMMERMAN, advocaat te Leuven.

★

★

★

Na beraad, spreekt het Arbeidshof te Brussel het hiernavolgend arrest uit :

Gelet op de stukken van rechtspleging, inzonderheid:

- het voor eensluidend verklaard afschrift van het vonnis gewezen op tegenspraak door de 1ste Kamer A van de Arbeidsrechtbank te Leuven op 7 februari 2006;
- het verzoekschrift in hoger beroep ontvangen ter griffie op van het Arbeidshof te Brussel op 6 april 2006;

- de besluiten en synthesebesluiten van de partijen

Gehoord de partijen in hun middelen en beweringen op de openbare terechtzitting van 19 januari 2009, waarna de debatten gesloten werden.

Gelet op de neergelegde stukken.

★

★

★

Feiten en procedurevoorgaanden

De heer J werd het slachtoffer van een arbeidsongeval op 14 november 1990 waarbij hij een coma en een hersenschudding opliep evenals een nekletsel.

Vlak na het ongeval toonde een CT van de schedel een assymetrie van de laterale ventrikels met compressie van de linker laterale ventrikel waarbij eveneens hersenoedeem en contusio links. Een NMR toonde een contusie van het splenum van het corpus callosum aan evenals een whiplash letsel en een afscheuring van de tussenwervelschijf tussen C4 en C5 waarvoor een fixatie werd geplaatst.

De heer J was tijdelijk volledig arbeidsongeschikt van 14 november 1990 tot 12 juli 1992 en tijdelijk gedeeltelijk arbeidsongeschikt van 13 juli 1992 tot 25 augustus 1992. De letsels werden geconsolideerd op 26 augustus 1992 met een blijvende arbeidsongeschiktheid van 15%.

In mei 1993 wordt de heer J ontslagen waarna hij opnieuw een aantal betrekkingen heeft gehad doch steeds tijdelijk. Het attest van Dr De Cock van 16 augustus 2000 meent dat de persisterende geheugenproblemen en nulleerbaarheid kaderen in een onvoorzienbaar letsel corticosubcorticale atrofie zoals de laatste NMR van 7 juli 2000 documenteert, en deze duiden op een verergering.

De herzieningstermijn is verstreken op 21 maart 1997.

Op 24 augustus 2000 doet de heer J een aanvraag tot toekenning van een verergeringsbijslag dewelke bij schrijven van 24 januari 2001 wordt geweigerd,

omdat zijn toestand vergeleken met deze vastgesteld in de bekrachtiging van 21 maart 1994, ongewijzigd is.

Bij dagvaarding van 23 februari 2001 vordert de heer J de toekenning van een verergeringsbijslag.

Bij verstekvonnis van de Arbeidsrechtbank Leuven d.d. 3 april 2001 werd Dr. Peuskens aangeduid met als opdracht volgende vragen te beantwoorden :

1. Is de toestand als gevolg van het arbeidsongeval d.d. 14 november 1990 blijvend verergerd na 21.03.1997?

2. In bevestigend geval, te bepalen hoeveel de graad van economische arbeidsongeschiktheid bedraagt.

Het deskundig verslag wordt neergelegd ter griffie op 25.11.2002.

De deskundige Dr Peuskens meent dat op neuropsychologisch vlak er geen verergering was en dat de corticocubicale atrofie zoals de laatste NMR van 7 juli 2000 documenteert, reeds bestond vlak na het ongeval tot en met heden.

Volgens de deskundige blijkt dat er op het vlak van het breder psychisch functioneren van betrokkene er een verergering heeft plaatsgevonden. Klinisch valt een depressief toestandbeeld op. De deskundige meent dat de graad van economische arbeidsongeschiktheid 100 % bedraagt.

De deskundige meent tevens dat gelet op de verergering na 21.03.1997 en het zwaar nektrauma en neklijden kinébehandelingen aan te raden zijn gelet op de voorkeur van een interdisciplinaire aanpak bij invaliderende klachten.

Bij vonnis van 25 oktober 2005 verzoekt de Arbeidsrechtbank de debatten te heropenen zodat partijen toelichting kunnen verschaffen omtrent de beantwoording van de vraag van de deskundige betreffende de kinétherapeutische behandelingen.

Na de heropening der debatten blijkt dat de derde vraag inzake de kinébehandelingen aan de deskundige werd gesteld in onderling overleg tussen beide partijen.

Met het bestreden vonnis zegt de Arbeidsrechtbank voor recht dat de heer Jans :

- recht heeft op een bijslag voor verergering conform het KB van 10 december 1987 voor een blijvende economische arbeidsongeschiktheid van 100 % vanaf 1 april 2002;
- recht heeft op een vergoeding voor de tijdelijke volledige arbeidsongeschiktheid van 17 november 2001 tot 31 maart 2002, conform artikel 25 WAO;
- recht heeft op de terugbetaling van de kinébehandelingen na 21 maart 1997, conform artikel 28 AOW.

★

★

★

Grievens in hoger beroep

Het hoger beroep is duidelijk gericht tegen het laatste vonnis van de Arbeidsrechtbank Leuven d.d. 7.2.2006 en beperkt zich tot de verergeringsbijslag voor een BAO van 100 % vanaf 01.04.2002 en de terugbetaling van de kinébehandelingen na 21.03.1997.

Volgens appellante is de gerechtsdeskundige niet onpartijdig tewerk gegaan nu zowel de raadgevend geneesheer, als hijzelf tot de K.U.L. behoren. De heer Mas is werkzaam in het Universitair Psychiatrisch Centrum St Camillus dat ook deel uitmaakt van de KUL. Hij heeft betrokkene ook reeds onderzocht voor de huidige procedure.

★

★

★

Beoordeling

Ontvankelijkheid van het hoger beroep

Er wordt geen betekening van het bestreden vonnis overgelegd .

Het verzoekschrift is regelmatig naar vorm en werd ingesteld binnen de daartoe wettelijk bepaalde termijn, wat overigens niet wordt betwist. Het is derhalve ontvankelijk.

Ten gronde

Het feit dat de gerechtsdeskundige, samen met de raadgevend geneesheer, behoort tot de brede cirkel van de KUL is geen reden om het deskundig verslag als nietig te aanzien. Dr. De Kock is geneesheer van de afdeling arbeids- en verzekeringsgeneeskunde. Prof. Dr. Peuskens is psychiater en hoofdgeneesheer bij het Universitair Centrum St Jozef te Kortenberg en Dr. Mas is Doctor in de psychologie verbonden aan het Psychiatrisch Centrum St Camillus te Bierbeek.

Het betreft volledig verschillende afdelingen, ook elders gelokaliseerd en de artsen hebben ieder een verschillende specialisatie. Er is in het dossier geen enkele concrete aanwijzing van enige partijdigheid. Dr. Mas heeft betrokkene weliswaar voor het deskundig verslag onderzocht op nulleerbaarheid maar hij is niet de deskundige en hij heeft evenmin zich voor de aanvang expertise moeten uitspreken over een mogelijke verergering. Tevens behandelt Dr. Mas het aspect van het medisch verslag met name de nulleerbaarheid, waarvan de deskundige duidelijk stelt dat dit reeds van bij het begin van het arbeidsongeval bestond en geen verergering is. Daarenboven geeft de deskundige slechts een advies aan de rechtbank waardoor de criteria van onafhankelijkheid en onpartijdigheid in concreto moeten bestaan en een schijn van niet voldoende is.

Appellante heeft overigens geen enkele bemerking gemaakt daaromtrent, noch bij het begin, noch gedurende de expertise.

Artikel 9 van het KB van 10.12.1987 bepaalt :

" een bijslag wegens verergering wordt toegekend aan de getroffen wiens toestand als gevolg van het arbeidsongeval, blijvend verergert na het verstrijken van de termijn, bedoeld in artikel 72 van de wet, voor zover de graad van arbeidsongeschiktheid, na deze verergering, ten minste 10 % bedraagt."

Het expertiseverslag is duidelijk wat de cortico subcorticale atrofie betreft, deze werd reeds gedocumenteerd door een MR vlak na het ongeval. De geheugenproblemen en nulleerbaarheid bestonden reeds van bij het arbeidsongeval.

De deskundige stelt in zijn verslag dat uit het breder psychisch functioneren blijkt dat er een verergering is van de psychische problemen :

" Wat deze man na het accident gedurende 10 jaar wel heeft kunnen doen, met name zich min of meer handhaven of compenseren, lukt momenteel niet meer door een verergering van zijn psychisch lijden. Hij is niet meer in staat om op een adequate manier met zijn hersenbeschadiging om te gaan, compenseert in depressieve zin en dit is te duiden als een verergering zoals door de rechtbank bedoeld."

Appellante haalt verschillende medische verslagen aan, uit de periode vlak na het ongeval, waar melding wordt gemaakt van een zware depressie, of raadpleging psychopathologie.

Het Hof dient na te gaan of de zware depressie na de herzieningsperiode een verergering uitmaakt.

De diagnose van depressie werd reeds weerhouden in diverse verslagen (Prof Dr. Broos dd 28.11.1990; Dr Franssen 29.10.1991) en ook de overeenkomst vergoeding maakt melding van een tijdelijke depressie onder de bewoordingen "psychiatrische beschrijving welke vroeger (en dus tijdelijk wordt weerhouden) werden uitgevoerd, doch "bij normale conversatie is er een normaal gedrag ...hij relateert zeer sterk de ...".

De overeenkomst - vergoeding vermeldt nergens in haar bijlage met medische vaststellingen een zware depressie, integendeel zij weerhoudt "bij normale conversatie is er een normaal gedrag van betrokkene. Hij relateert zeer sterk zelfs de psychiatrische beschrijvingen welke vroeger werden uitgevoerd."

De deskundige haalt in zijn verslag aan (voorlaatste blz) dat er na het zoeken naar (en vinden van) werk, telkens gevolgd door een ontslag wegens medische redenen gedurende 10 jaar, er een decompensatie optrad met depressief toestandsbeeld met anergie, gebrekkige invulling van autonomie, agressiehuishouding, geen stelling innemen hetgeen een duidelijke verergering is vergeleken met de overeenkomst vergoeding.

Er is dus wel enige melding van een minimale psychiatrische beschrijving van depressie in de overeenkomstvergoeding en de situatie na herzieningsperiode is, gezien het advies van de deskundige, duidelijk verergerd.

De deskundige vergelijkt in zijn deskundig verslag wel de situatie door zijn medische analyse door verloop van 10 jaar, dus vanaf het arbeidsongeval tot na de herzieningstermijn, de heer J zich niet meer kan handhaven of compenseren. De deskundige doet dit ondermeer door de impliciete beschrijving en vergelijking met de verschillende korte jobs dewelke betrokkene na het arbeidsongeval heeft uitgeoefend, doch steeds met ontslag tot gevolg.

De deskundige motiveert bijgevolg wel op voldoende wijze zijn advies.

Zelfs wanneer betrokkene een voorafbestaande situatie kent van premorbide persoonlijkheidsstructuur dan is het duidelijk dat het arbeidsongeval, de coma de nulleerbaarheid en persisterende geheugenproblemen, ten gevolge van het arbeidswegongeval minstens en hoe miniem ook, een medeoorzaak is van de huidige psychische toestand van betrokkene en dient de totaliteit van de arbeidsongeschiktheid in aanmerking te worden genomen.

Het feit dat de betrokken arbeidsgeneesheer zelf in 2002 een werkhervatting van 50 % vooropstelt of dat betrokkene werkloosheidsuitkeringen geniet en werkzoekende wenst te blijven (zolang RVA dit niet betwist), zijn niet van aard de bevindingen en het advies van de deskundige te ontkrachten. Zij zijn eerder positief van aard het ziektebeeld te doen verminderen.

De deskundige motiveert eveneens in zijn verslag dat bij dergelijk zwaar trauma en neklijden kinébehandelingen, hetgeen als een interdisciplinaire behandeling wordt aanzien, de voorkeur genieten.

De rechtspraak heeft al gesteld dat de medische kosten niet bestemd moeten zijn om de arbeidsongeschiktheid te verminderen (Cass 05.04.2004 ,JTT 2004,457) doch zij moet wel nut opleveren hetgeen zeker zo is met het neklijden en het totale psychische toestand van de heer J . De deskundige dewelke eveneens een generalist is met nadien een specialisatie psychiatrie is zeker bevoegd zich over het nut van kinébehandelingen uit te spreken.

Daarenboven hebben kinébehandelingen altijd een zeker nut voor de mobiliteit van de nek, de pijn en geven zij een beter comfort.

Het hoger beroep komt voor als ongegrond.

★

★

★

OM DEZE REDENEN :

Het Arbeidshof,

Gelet op de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, zoals tot op heden gewijzigd, inzonderheid op artikel 24;

Recht sprekend op tegenspraak;

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk doch niet gegrond;

Bevestigt het bestreden vonnis in al zijn onderdelen;

Legt de kosten van onderhavig geding ten laste van appellante, door geïntimeerde partij begroot op € 145,78 rechtsplegingsvergoeding hoger beroep (basisbedrag);

★

★

★

Aldus gewezen door de 5de kamer van het Arbeidshof
te Brussel en ondertekend door :

Mevr. B. CEULEMANS : Eerste Voorzitter,

De Heren :

E. MAGNUS : Raadsheer in Sociale Zaken
als werkgever,

D. VRIJSEN : Raadsheer in Sociale Zaken
als werknemer-arbeider,

En bijgestaan door :

D. DE RAEDT: Griffier,

E. MAGNUS

D. VRIJSEN

D. DE RAEDT

B. CEULEMANS

En uitgesproken op de openbare terechtzitting van de
5de kamer van het Arbeidshof te Brussel op 16 fe-
bruari 2009 door :

Mevr. B. CEULEMANS : Eerste Voorzitter,

Bijgestaan door :

D. DE RAEDT: Griffier,

D. DE RAEDT

B. CEULEMANS